

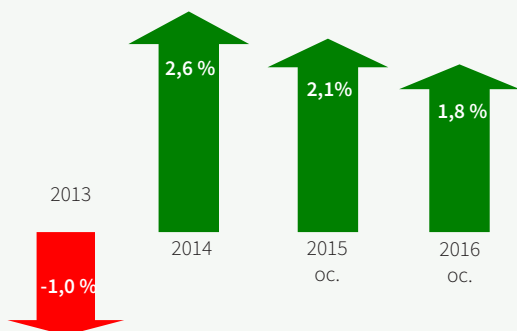
MAKROEKONOMSKA NAPOVED

NAPOVEDI GOSPODARSKIH GIBANJ

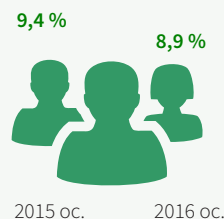
Zasebna potrošnja in okrepljen izvoz zvišujeta gospodarsko rast

Analitska skupina SKEP GZS na podlagi dosegljivih makroekonomskih podatkov in analize sentimenta po dejavnostih napoveduje v letu 2015 2,1-odstotno gospodarsko rast. Višje ocene glede na zadnjo jesensko napoved so v prvi meri posledica spodbudnejših trendov pri dejavnostih, ki vplivajo na zasebno porabo, ki prispeva polovičen delež v BDP. Glavni generatorji optimizma potrošnika bodo nizke obrestne mere, nezadolženost gospodinjstev in izboljšanje stanja na trgu delovne sile.

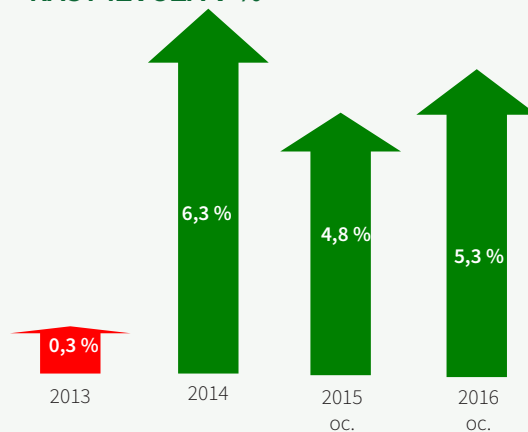
GOSPODARSKA RAST V %

ILO STOPNJA BREZPOSELNOSTI V %

RAST IZVOZA V %

Napoved gospodarske rasti SKEP blizu povprečja drugih institucij

Napoved SKEP GZS je za **leto 2015** z 2,1-odstotno rastjo BDP približana napovedim ostalih inštitucij. Generatorji rasti bodo zasebna poraba, izvoz ter investicije iz iztekajoče finančne perspektive.

Za **leto 2016** napovedujemo 1,8-odstotno gospodarsko rast, ki bo temeljila na dodatnem pospešku pri rasti zasebne porabe ter izvozu, medtem ko naj bi investicije v osnovna sredstva upadle, ker projekti za novo perspektivo še niso pripravljeni, zasebne investicije (predvsem podjetij) pa naj bi se povečale. Pričakujemo tudi, da se bo padanje javne porabe v prihodnjem letu ustavilo.

		BDP	ZASEBNA PORABA	JAVNA PORABA	INVESTICI- JE V OSN. SREDSTVA	IZVOZ	UVOZ	ZALOGE
2015 OCENA	SKEP GZS	2,1%	1,2%	-0,4%	2,5%	4,8%	4,1%	+0,2 o.t.
	konsenz (povprečje)	2,0%	0,8%	-0,5%	3,4%	5,0%	4,2%	+0,2 o.t.
	konsenz (mediana)	2,1%	0,9%	-0,4%	3,3%	5,2%	3,8%	+0,2 o.t.
2016 OCENA	SKEP GZS	1,8%	1,4%	0,0%	-1,0%	5,3%	4,3%	+0,1 o.t.
	konsenz (povprečje)	2,0%	1,3%	1,0%	1,3%	5,5%	5,0%	+0,1 o.t.
	konsenz (mediana)	1,9%	1,4%	0,2%	1,2%	5,5%	4,7%	+0,0 o.t.

*konsenz predstavlja povprečje napovedi 7 institucij (februar-maj 2015), in sicer, EK, IMF, WIIW, HAAB, UMAR, BS, OECD. Realne rasti.

Višja napovedana gospodarska rast od jesenske je v prvi meri posledica višanja projekcij pri zasebni porabi, ki prispeva polovičen delež v BDP. Glavni generatorji optimizma potrošnika bodo nizke obrestne mere, nezadolženost gospodinjstev in izboljšanje stanja na trgu delovne sile bodo.

Čas gospodarske rasti je potrebno izkoristiti za nadaljevanje in pospešitev strukturnih reform: pokojninske reforme, reformo zdravstvenega sistema, ki sta potrebni za razbremenitev stroškov dela aktivne populacije. Več davčnega bremena naj se zbere pri pasivnih davkih, predvsem pri premoženju in nepremičninah. To bo spodbudilo zaposlovanje ter zmanjšalo potrebo po dvigovanju »demografskih bremen v obliki socialnih prispevkov« v obstoječi delovno aktivni populaciji.

Pomembno je pospešiti prestrukturiranje gospodarstva ter s tem povezane postopke poslovnega in finančnega prestrukturiranja. Zdrav korporativni sektor ima večji potencial za poslovne stike s tujimi partnerji, prav tako predstavlja manjše breme za poslovne banke.

Gospodarska rast, ki naj bi bila v tekočem letu že drugo zaporedno leto nad 2 %, odpira legitimne apetite pri različnih resorjih in družbenih akterjih. To povečuje pritiske za večanje javno-finančnega primanjkljaja, čeprav bi ga zaradi izrednega porasta javnega dolga morali zmanjševati. Ugodni izvozni trendi še niso garant za njihovo dejansko realizacijo in tolikšno povečanje rasti. Zato bi morala država s svojimi politikami delovati proticiklično, še vedno z omejevanjem porabe, ne večanja brez temeljite presoje, kje je to nujno in od kod naj se to financira.

Višja zaposlenost:

s 0,2 % na +0,27%

Nižje cene:

s 0,9 % na 0,0 %

Višja rast:

s 1,6 % na 2,1 %

krepitev
zasebne
potrošnje

nizke cene -
inflacija

nizke cene
nafta

nizke
obrestne
mere

rast
gospodarske
rasti

OCENE IN NAPOVEDI MAKROEKONOMSKIH KAZALCEV SLOVENIJE, 2015 – 2016 - SKEP GZS

Realne stopnje rasti v %	2011	2012	2013	2014	Jesenska ocena 2014	Spoml. ocena 2015	Napoved 2016
Gospodarska rast - BDP	1,2	0,6	-2,6	2,6	1,6	2,1	1,8
Zasebna potrošnja	1	0	-2,9	0,3	0,5	1,2	1,4
Državna potrošnja	0,1	-1,3	-1,5	-0,5	-1,6	-0,4	0,0
Investicijska potrošnja	-13,7	-4,6	-8,9	4,8	3,5	2,5	-1,0
Izvoz blaga in storitev	10,1	7	0,3	6,3	4,2	4,8	5,3
Uvoz blaga in storitev	6,6	5	-3,9	4,1	3,2	4,1	4,3
Stopnja brezposelnosti po anketi (ILO), v %	8,2	8,9	10,1	9,8	10,0	9,4	8,9
Zaposlenost, (delovno aktivno prebivalstvo), v %	-1,3	-1,7	-2,0	0,5	0,2	0,7	0,4
Plača na zaposlenega, bruto, realne st. rasti v %	0,2	-2,4	0,1	0,9	0,2	0,9	0,1
Inflacija - letno povprečje	1,8	2,6	1,9	0,2	0,9	0,0	1,1
Inflacija - medletno (dec./dec.)	2,0	2,7	0,7	0,2	0,8	0,5	1,1
Razmerje USD za 1 EUR	1,39	1,29	1,33	1,33	1,36	1,10	1,10
Cena nafte Brent v USD / sodček	111,3	112,0	108,9	89,9	107	58	70
Javni dolg v delež v BDP, v %	38,2	46,5	53,7	70,3	80,9	82	81
Tekoči primanjkljaj sektorja država delež, % v BDP	-5,6	-6,6	-4,0	-14,9	-4,9	-2,9	-2,9

Opomba: napovedi so pripravljene na osnovi razpoložljivih podatkov - april 2015; vir: SKEP - Analitska skupina GZS

PRELIMINARNI IZSLEDKI IZ AKTUALNE GOSPODARSKE ANKETE

Glavnina podjetij pričakuje rast prodaje, predvsem na tujih trgih, medtem ko na domačem trgu ne pričakujejo bistvenih sprememb. Dobičkonosnost družb naj bi se povečala. Družbe naj bi tudi več investirale, predvsem v osnovna sredstva, od tega več v zgradbe in opremo. Podjetja naj bi neto zaposlovala, in sicer je 7 % več tistih, ki naj bi zaposlovalo več kot tistih, ki bodo zaposlovala manj. Za leto 2016 je optimizem gospodarstvenikov glede na leto 2015 še večji. Podjetja naj bi beležila nadaljevanje rasti dobičkonosnosti, večje bo zaposlovanje. Med glavnimi ovirami pri poslovanju podjetja omenjajo administrativna bremena, ki jim sledi šibko domače povpraševanje, bistveno bolj kot dostop do financ.

ZASEBNA PORABA

Rast zasebne porabe je posledica visokega sentimenta v dejavnosti trgovine oziroma potrošnikov. Realne plače se povečujejo, prav tako zaposlenost. Negotove oblike zaposlovanja pa omejujejo nakup trajnih dobrin (stanovanja, vozila), saj mladi kreditojemalci niso toliko kreditno sposobni oziroma veljajo za bolj tvegane komitente pri bankah in leasing družbah.

Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno raste od druge polovice leta 2014 naprej. Optimizem je najvišji od oktobra 2008. **Kazalnik zaupanja potrošnikov** (desetz.) se od začetka leta še vedno izboljšuje in je bil v aprilu najvišje od avgusta 2007. Ocenjena raven brezposelnosti v naslednjih 12-ih mesecih, ki jo pričakujejo potrošniki, se je znižala. Banke zopet nudijo 30-letna stanovanjska posojila, efektivna obrestna mera na stanovanjske kredite je v februarju 2015 padla na 2,6 %. Pričakujemo, da se bo trend zniževanja obrestnih mer ohranil tudi v letu 2016. Višina depozitnih obrestnih mer je na drugi strani upadla pod povprečje evroobmočja, saj znaša za depozite do dveh let 1,3 %.

Zadnje aktualne gospodarske napovedi konkurenčnih institucij

UMAR: +2,4 % (2015), +2,0 % (2016)

BS: +2,2 % (2015), +1,8 % (2016)

OECD: +1,8 % (2015), +1,9 % (2016)

EK: +2,3 % (2015), +2,1 % (2016)

Medletna stopnja rasti **delovno aktivnega prebivalstva** se je v prvih dveh mesecih povečala, delodajalci imajo odprtih večje število prostih delovnih mest. Realna neto plača se je v prvih dveh mesecih povečala za 0,1 % (bruto: 0,4 %), v lanskem letu za 0,6 % (0,9 %). V javnem sektorju se je v prvih dveh mesecih povečala za 0,9 %, v zasebnem se je zmanjšala za 0,3 %.

JAVNA PORABA

Država se je zavezala k zniževanju javno-finančnega primanjkljaja. Zato ocenjujemo, da bo v letu 2015 znižala javno porabo za 0,4 %.

INVESTICIJE

Pri investicijah pričakujemo okoli 350 mio EUR več javnih investicij ter vendarle tudi rast zasebnih naložb. Prebivalstvo se bo bolj odločalo za obnove toplotne izolacije stavb. Tudi število prodanih nepremičnin narašča, kar bo še dodatno povečalo izdelavne in dodelavne storitve. Obrestne mere na majhna posojila (za MSP-je) so se znižala pod 5 % na 4 % v februarju 2015.

Kazalnik zaupanja v gradbeništvu (desez.) se je v aprilu 2015 nekoliko poslabšal, vendar je na podobnih nivojih kot v preteklem letu. Od začetka leta se je poslabšala komponenta obsega gradbenih del, medtem ko so se izboljšala pričakovana naročila, kar napoveduje večji obseg gradbenih del v prihodnje.

Poslovne tendence-investicije v predelovalnih dejavnostih kažejo, da je delež podjetij, ki naj bi investirala, bil najvišji po drugem polletju 2008. Predvsem se je med njimi povečal delež malih podjetij. Po podatkih SURS naj bi ena tretjina podjetij zamenjala staro opremo, 29 % naj bi razširila zmogljivosti, 24 % pa naj bi investiralo v avtomatizacijo in mehanizacijo. Pri podjetjih z manj kot 50 zaposlenimi je večji delež tistih (46%), ki naj bi zamenjala staro opremo, tista z več kot 500 zaposlenimi naj bi se širila (30 %).

IZVOZ IN UVOZ

Rast izvoza je posledica ugodnih PMI indikatorjev (indeks nabavnih menedžerjev) na glavnih izvoznih trgih. Trend v izvozu zdravil v države bivše Sovjetske zveze v lanskem ni tako upadel, kot bi pričakovali. Zato je pričakovati večji učinek letos, vendar bo ta omejen, saj izvoz v Rusijo predstavlja 6 % celotnega blagovnega izvoza. Tudi rast industrijske proizvodnje, ki je visoka, napoveduje višanje izvoza. Ocenjujemo pa večjo rast uvoza, ker običajno raste hitreje zaradi povečane zasebne porabe. Optimizem nad izvoznimi gibanji v tekočem letu odraža tudi aktualna anketa. Pričakujemo boljši izplen iz turistične sezone in ustavitev padanja nočitev domačih gostov. Pozitiven učinek bi lahko imelo tudi bolj toplo poletje. Izvoz transporta naj bi se povečal tudi v tekočem letu zaradi ugodnih izvoznih trendov.

Izvoz (blagovni) se je prvih dveh mesecih povečal za 1,9 %, uvoz za 2,2 %. Izvoz v države EU-28 se je povečal za 4,4 %, v države nečlanice EU je upadel za 6,4 % (od tega v Rusijo: -27,6 %). Presežek v storitveni bilanci se je v prvih dveh mesecih povečal za 68 mio EUR na 250 mio EUR. Izvoz storitev se je povečal za 6,4 %, uvoz se je zmanjšal za 3,6 %.

Aprilski kazalnik PMI (Purchasing Managers Index), ki ga spremlja Združenja nabavnikov Slovenije kaže na nadaljevanje rasti industrijskega sektorja v Sloveniji v letu 2015. Proizvodni PMI je bil aprila letos že 4 mesece zapored nad mejo 50, kar kaže na rast proizvodnega sektorja. Visok PMI meseca aprila je v veliki večini posledica novih naročil in povečanja proizvodnje. Prav tako so pro-izvodna podjetja povečevala zaposlenost in obsege nabav, tako vrednostno kot količinsko. Posledično je večina proizvodnih podjetij, ki so odgovorila na anketo v mesecu aprilu, poročala o padcu zalog repromateriala. **Kazalnik gospodarske klime** je v drugi polovici leta prestopil dolgoletno povprečje in je bil aprila na letni ravni višji za 10,3 odstotne točke.

Vrednost industrijske proizvodnje v predelovalnih dejavnostih je bila v prvih dveh mesecih višja za 7,1 %. Kar za 15,5 % se je povečala proizvodnja proizvodov za investicije in 3,3 % proizvodov za vmesno porabo. **Realni indeks prihodkov od prodaje** se je povečal za 6,5 %, zaloge za 1,3 %.